

[Undervisningsministeren]

også passe bedre på det, jeg kaldte vore fælleserfaringer som folk. Vi skal deltage med liv og lyst i mødet med fremmede kulturer og værdiforestillinger, men netop derfor skal vi være bedre rustede til at kunne forklare os selv og vore børn, hvorfra vi kommer, og hvad det er, der for os er vigtigst i tilværelsen.

Nøgleordene i fremtidens skole og uddannelse bliver således: kvalitet, værdier, kundskaber og kultur. Når jeg tager værdierne med, betyder det ikke, at statsmagten nu skal til at finde ud af, hvad der er godt for menneskene, ej heller, at lærerne nu i undervisningen skal til at dyrke politiske kæpheste. Det afgørende er, at der lægges vægt på indholdssiden. Det er f.eks. kvalitetskriterier og kulturelle kriterier, der skal afgøre, hvad der er værd at læse i dansk og historie. Det er ikke nok, at snakken går om noget aktuelt. Dansk er ikke kun et kommunikationsfag, historie er ikke et samfundsfag.

Jeg vil gerne gøre en særlig bemærkning om de håndværksmæssige og kunstneriske fag. De får efter min mening større betydning i fremtiden af de grunde, jeg nævnte. Derfor skal vi gøre både fagene, eleverne og lærerne den tjeneste at sætte mål og stille krav i disse fag. Det skal være kreative fag, ikke rekreative fag. Og så skal vi sikre, at disse fag læses af lærere, som har lyst til og forudsætninger for at undervise i dem. De små fag må ikke blive til skemaudfyldningsfag. Vi må væk fra den tilstand, hvor et lille fag gives til den lærer, der mangler et par timer på skemaet, i stedet for at blive givet til den lærer, som har lyst til og interesse og forudsætninger for at undervise i faget. Derfor må vi have afskaffet det såkaldte afspadseringscirkulære, for det er det, der skaber stivhed, det er det, der gør det umuligt at være skoleinspektør og skemaplanlægger.

Der er i øvrigt mange andre stivheder, vi bør afskaffe ved samme lejlighed. Regelsaneringen, som vi nu har arbejdet på i mange år, bør følges op af en aftalesanering, og det er mit største ønske til de kommende overenskomstforhandlinger, at der kan blive et bidrag til en sanering af vort aftalesæt, for ellers kan man godt glemme alle ideer om at udvikle fremtidens skole, lukke den op og give plads for nye måder af lægge fagene på. Det kan jo ikke lade sig gøre, hvis ikke vi får saneret aftalesættet.

Nogle vil spørge – hr. Erling Olsen var inde på det: kan disse visioner lade sig realisere, uden at skolen får flere ressourcer? Mit svar er, at kommunerne faktisk har været flinke til at give skolen flere ressourcer. F.eks. skete der det fra 1985 til 1986, at skolen fik så mange ekstra ressourcer, at klassekvotienten for normalklasser, specialklasser m.v. under ét faldt fra 17,5 til 17,3. Hvis man i stedet havde valgt at bibeholde klassestørrelsen på de 17,5, kunne man have fået en ekstra time om ugen på næsten 3 klassetrin, f.eks. en ekstra musiktime på ét klassetrin, en ekstra geografitime på et andet klassetrin og en ekstra dansktime på et tredje klassetrin. Så stor var standardstigningen blot det sidste år.

Hvis kommunerne fortsat ønsker at omprioritere til fordel for folkeskolen – det er deres gode ret, og det må vi, der interesserer os for folkeskolen, jo være glade for – vil jeg kraftigt opfordre til, at man opprioriterer elevernes undervisningstid og giver dem flere timer i stedet for at blive ved med at bruge standardstigningerne på alle mulige andre felter.

Lad mig til slut nævne stikordsvis en række påtænkte initiativer på skoleområdet.

Der vil blive forberedt en standardforsøgsbeskrivelse af faget fransk som et tilbud i 7. klasse som alternativ til tysk. Ligeledes vil der blive forberedt en standardforsøgsbeskrivelse af et natur- og teknikfag på 3.-5. klassetrin. Amter og kommuner vil blive opfordret til at gøre forsøg med at lade kommunerne overtage en større del af ansvaret for specialundervisningen, dvs. også den, der foregår under § 19, stk. 2.

Angående § 19, stk. 1, den almindelige specialundervisning, vil der i denne uge komme en betænkning fra det udvalg, der under ledelse af skoleledernes formand, Birgit Dar, har siddet i et par år. Jeg håber, at der i den betænkning er forslag til, hvorledes vi eventuelt ved at satse på flere normaltimer kan reducere specialundervisningen og derved reducere den deraf følgende klientgørelse af eleverne. Der gøres jo mange spændende frikommuneforsøg med dette.

Endelig vil der blive gjort et forsøg på at gøre en indsats for de sent udviklede. Efterhånden som ungdomsarbejdsløsheden for de helt unge er ved at forsvinde, og efterhånden som restgruppen svinder ind – restgruppen er